

Lesbrief

Adriaan van Dis – *KliFi*

Introductie

In de roman *KliFi* van Adriaan van Dis volgen we Jákob Hemmelbahn, een op jonge leeftijd naar Nederland uitgeweken Hongaarse man die in een gebied woont dat wordt getroffen door een overstroming. In de chaos en wanhoop die volgen op de overstroming, baant het inmiddels bejaarde hoofdpersonage zich een weg, een weg die geplaveid is met schrijfbambies, verzet en een verlangen naar orde. Uiteindelijk verzamelt een groep mensen, slachtoffers van de overstroming, zich om Jákob heen. Deze 'Kuilers' koesteren een gedeelde wens: 'KIJK NAAR ONS'. Zo luidt dan ook de kop boven een krantenartikel dat een gezamenlijk protest inluidt waarvoor ze per tractor naar de stad trekken. Dat verlangen naar zichtbaarheid, contrasteert in de roman met het verlangen met rust gelaten te worden: 'Hier zijn wij. Zo leven wij. Zie ons. Laat ons. Wij zijn niemand tot last'.

Opdracht A

In hun verlangen naar zichtbaarheid en rust overweegt de groep verschillende media om gehoord te worden. Rap en rijm spelen een belangrijke rol in deze zeer intertekstuele roman (zoals je ook ziet aan de literatuurlijst op het einde van het boek en de [literatuurlijst](#) op de website van Van Dis). Daarnaast nodigt de roman de lezer uit om na te denken over genres: er zijn dagboekfragmenten opgenomen, creatieve bijdragen van anderen, appjes, krantenkoppen en nog veel meer. Schrijf een bijdrage die aansluit bij het (milieu)activisme in het boek en laat je vormelijk inspireren door [dit voorbeeld](#).

Opdracht B1

Van Dis noemt zijn roman liever geen dystopie, maar *KliFi* lijkt toch wel heel erg op een tegenovergestelde utopie. Maak een *mindmap* waarin je utopie en dystopie tegenover elkaar zet en maak hiervoor gebruik van bronnen. Noteer kenmerken van de utopie en de dystopie en noteer welke elementen volgens jou terugkomen in *KliFi*.

Opdracht B2

De locatie waar de slachtoffers van de overstroming leven, wordt vrij gedetailleerd omschreven. Maak een beeldende bijdrage waarin je die omgeving weergeeft. Dat mag een tekening zijn, een collage of een andere beeldende vorm. Hou ook rekening met de omgeving van de Kuil. Waar is bijvoorbeeld de terp van Jákob? En waarheen worden de Kuilers volgens jou getransporteerd?

Opdracht C

Op De Reactor vind je een [recensie van *KliFi*](#) geschreven door Nikki van den Boogaard. Uit haar bespreking blijkt dat de 'strijd tussen zwichten en verzetten binnen politieke maatschappij derode draad [is] in het verhaal'. Om die reden is het interessant om Adriaan van Dis daar eens over te interviewen en de bespreking van Van den Boogaard biedt daar allerlei handvatten voor. Neem na je lectuur van de roman de recensie van Van den Boogaard ter hand en gebruik die als uitgangspunt om een interview voor te bereiden met Adriaan van Dis. Je bereidt in rol als journalist voor De Reactor interviewvragen voor die je kunt afleiden uit de recensie van Van den Boogaard, maar waarvoor je natuurlijk ook andere bronnen kunt gebruiken die je zelf selecteert. Zo stel je een dossier samen dat bestaat uit achtergrondinformatie en vragen die je daadwerkelijk zou kunnen stellen aan Van Dis. Voor een voorbeeld van een interview kun je [hier](#) eens kijken.